

Közlemény az országos tisztifőorvos által kiadott, a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatos járványügyi és infektókontroll szabályokról szóló eljárásrendről

Iktatószám: 2183-1/2022/JIF

Tárgy: Közhírré tétel

Közzététel napja: 2022. január 14.

Levétel: Visszavonásig

KÖZHÍRRÉ TÉTEL

Az egyes járványügyi intézkedésekről szóló 453/2020. (X. 9.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján az alábbi közleményt közhírré teszem:

Eljáró hatóság: Nemzeti Népegészségügyi Központ

Eljáró szervezeti egység: országos tisztifőorvos

Az ügy tárgya: eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban (követendő járványügyi és infektókontroll szabályok)

Ügyfelek: a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatot ellátó szervezeti egységei, valamennyi Magyarországon egészségügyi szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltató, bentlakásos szociális otthonok vezetői és munkatársai

Tájékoztatom az érintetteket, hogy az országos tisztifőorvos a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatos járványügyi és infektókontroll szabályokról szóló 61529-1/2021/JIF iktatószámú eljárásrend helyébe lépő eljárásrendet – az egészségügyért felelős miniszter jóváhagyásával – az alábbiak szerint állapította meg:

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT
Eljárásrend
SARS-CoV-2 okozta fertőzések esetén követendő járványügyi szabályok
2022. január 14.

Az eljárásrend a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a bejelentendő fertőző betegségekkel kapcsolatos szabályokat tartalmazó 1. számú mellékletének struktúráját követi.

1. Kórokozó

SARS-CoV-2 vírus

2. Teendők a beteggel

2.1. A fertőző betegség bejelentése a járványügyi nyilvántartási rendszerbe

A következő esetekben kell a bejelentést megtenni:

- az esetdefiníció szerinti gyanús vagy megerősített eset,
- közösségi járvány (pl. szociális otthonban, köznevelési vagy szakképző intézményben, fekvőbeteg-ellátásnál).

A bejelentést a betegellátó (házi orvos vagy járó-/fekvőbeteg-ellátó) 24 órán belül teszi meg a Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK) által működtetett Országos Szakmai Információs Rendszer (a továbbiakban: OSZIR) Járványügyi Szakrendszer Fertőzőbeteg-jelentő alrendszerébe.

Nyilvántartás módja, folyamata:

1. OSZIR fertőző beteg jelentő lap kitöltése a betegellátó által (BNO: igazolt: U0710, gyanús: U0720)
2. Változások (pl. kórházba kerül vagy távozik; gyógyul vagy meghal) rögzítése a kijelentő lapon a betegellátó által
3. Betegségeset létrehozása a hatóság által
4. A megbetegedés kimenetelének (gyógyult, meghalt) jelentése a szolgáltató és ennek rögzítése a hatóság által

A fekvőbeteg-ellátó intézményeknek az egyedi fertőzőbeteg jelentés mellett az NNSR-be kell a nosocomiális COVID-19 járványokat jelenteni és a bejelentett nosocomiális COVID-19 járványokra vonatkozóan kell vezetni és aktualizálni a melléklet szerinti Excel-táblázatot és naponta 14 óráig feltölteni az adott nosocomiális járvány OSZIR bejelentéséhez.

2.1.1. A járványügyi surveillance során alkalmazandó esetdefiníció¹

A surveillance esetdefiníció célja, hogy a járványügyi szakterület számára egységes kritériumrendszert biztosítson és nem célja, hogy az egészségügyi szolgáltatók ez alapján állítsanak fel klinikai (irány)diagnózist. Ennek megfelelően az orvos (házi orvos, kezelőorvos) és/vagy a népegészségügyi hatóság dönthet úgy, hogy a járványügyi surveillance esetdefiníció klinikai kritériumában nem szereplő tüneteket mutató beteget COVID-19 fertőzésre gyanúsnak tekinti.

Klinikai kritériumok

Minden olyan személy, akinél jelentkezik az alábbi tünetek² közül legalább egy:

- száraz köhögés,
- láz,
- nehézlégzés,
- hirtelen kezdetű szaglászvesztés, ízézés hiánya vagy ízézés zavara.

Epidemiológiai kritériumok

Az alábbi három epidemiológiai kapcsolat közül legalább egy fennáll:

1. A tünetek kezdetét megelőző 14 napban szoros kapcsolatban volt COVID-19 fertőzött személlyel. (Ez a lappangási idő.)
2. A tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos szociális/egészségügyi intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol az új koronavírus szempontjából veszélyeztetett személyeket gondoznak.
3. Olyan területen járt vagy él, ahol fennáll a közösségi terjedés.

Laboratóriumi kritérium

1. SARS-CoV-2 nukleinsav kimutatása klinikai mintában vagy
2. SARS-CoV-2 antigén kimutatása klinikai mintában

¹ Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ által 2020. december 3-án kiadott európai járványügyi surveillance esetdefiníció alapján.

² További kevésbé specifikus tünetek közé tartozhat a fejfájás, hidegrázás, izomfájdalom, fáradékonyság, hányás és/vagy hasmenés.

Az esetek osztályozása**– Gyanús eset**

- o Minden olyan személy, akire teljesülnek a klinikai kritériumok
ÉS fennáll az epidemiológiai kapcsolat

VAGY

- o Minden olyan személy, akit a kezelőorvos szakmai tudása és tapasztalata alapján gyanús esetnek minősít

– Megerősített eset

Minden olyan személy, akire teljesül legalább az egyik laboratóriumi kritérium

2.2. Elkülönítés**A gyanús és a megerősített eset elkülönítése kötelező**

- a) A gyanús, enyhe tünetekkel bíró beteg otthoni elkülönítésére az egészségügyi szolgáltató (alapellátás, járóbeteg-szakellátás) utasítása alapján kerül sor.
- b) A SARS-CoV-2 kimutatására irányuló antigén gyorseszteszt (a továbbiakban: Ag gyorseszteszt) vagy PCR (a továbbiakban: PCR) laboratóriumi vizsgálat pozitív eredménye esetén kerül sor határozattal történő hatósági intézkedésre.
- c) A COVID-19 fertőzött otthonában/tartózkodási helyén kerül elkülönítésre. A tünetek esetleges későbbi progressziójának, a beteg állapota romlásának időben történő észlelése érdekében az otthoni elkülönítés során a kockázati csoportba tartozó személyek állapotának háziorvos általi folyamatos figyelemmel kísérése szükséges.
- d) Amennyiben a beteg állapota miatt kórházi ellátást igényel, illetve az otthoni elkülönítése nem megoldható, akkor az aktuális beutalási rend szerint történik a betegintézményi elhelyezése és elkülönítése.

2.2.1. Az elkülönítés megszüntetésének feltételei**A) Kórházban ápolott, megerősített COVID-19 beteg hazabocsátásának, illetve más – nem COVID-19 betegek ellátását biztosító – osztályra, szociális otthonba történő áthelyezésének feltétele**

Amennyiben a beteg klinikai állapota alapján további fekvőbeteg-ellátást nem igényel, kibocsátható. Ha a hazabocsátás/másik osztályra áthelyezés a tünetek kezdetétől számított 7 napon belül történik, akkor otthonában/további ellátását biztosító osztályon a 7. napig elkülönítése szükséges. A hazabocsátást az OSZIR-ban rögzíteni kell a kimenetel mezőben ápolás helye megváltozott jelzéssel.

Egy Ag gyorseszteszt vizsgálat negatív eredménye esetében a beteg gyógyultnak minősíthető (a mintavétel nem lehet korábban, mint a klinikai tünetek megjelenését követő 7. nap), és további elkülönítés nélkül otthonába bocsátható, illetve a COVID-19 fertőzöttek ellátására kijelölt osztályról/részlegről más osztályra áthelyezhető.

Szociális otthonba kórházi ellátást már nem igénylő, gondozott – amennyiben a tünetek megjelenését követő 15. nap még nem telt le – a szociális intézménybe áthelyezhető új ellátottként, vagy fennálló ellátotti jogviszony esetén, visszahelyezhető a szociális intézménybe. Az áthelyezést megelőzően egy Ag gyorseszteszt vizsgálat szükséges, és annak pozitívítása esetén a szociális intézménybe történt felvételtől, visszavételtől számított 7 napig járványügyi megfigyelés alá kell helyezni az ellátottat.

COVID-19 fertőzésen átesett gondozott – a tünetek megjelenését követő 15. napon túl – Ag gyorseszteszt vizsgálat nélkül egészségügyi intézményből áthelyezhető, visszahelyezhető a bentlakásos szociális intézménybe.

B) Otthonában elkülönített beteg/fertőzött izolációjának megszüntetési kritériuma

A beteg legalább 3 napja láztalan, légúti tünetei megszűntek, és a tünetek kezdete után legalább 7 nap eltelt, gyógyultnak nyilvánítandó, közösségbe engedhető. Amennyiben az enyhe tünetekkel rendelkező igazolt COVID-19 fertőzött az elkülönítés 4. napján már láztalan, légúti tünetei megszűntek, akkor a tünetek kezdetétől számított 5. napon Ag gyorsesztesztet végeztesztesztet, és annak negatív eredménye esetén az elkülönítés feloldható.

Tünetmentes fertőzöttek elkülönítését a fertőzés igazolása, a pozitív PCR vagy Ag gyorseszteszt mintavételének napjától számított 7. napon lehet feloldani. A tünetmentes fertőzött a fertőzést igazoló vizsgálat időpontjától számított 5. napon Ag gyorsesztesztet végeztesztesztet, és annak negatív eredménye esetén az elkülönítés feloldható.

C) COVID-19 fertőzött, közvetlen betegellátásban résztvevő, egészségügyi dolgozók, szociális intézményben közvetlen ápolási tevékenységet végző dolgozók munkavégzésére vonatkozó korlátozás feloldása

Amennyiben az egészségügyi/szociális dolgozó klinikailag gyógyult, vagy COVID-19 fertőzése tünetmentesen zajlott, akkor a munkavégzéshez (a közvetlen betegellátásban való részvételhez, közvetlen ápolási tevékenységhez) történő visszatérés feltétele egy Ag gyorsteszt vizsgálat negatív eredménye (a mintavétel nem lehet korábban, mint a klinikai tünetek megjelenését követő 7. nap).

A tünetek megjelenését/fertőzést igazoló mintavételt követő 15. napon negatív eredmény nélkül is fel kell oldani a foglalkozástól való eltiltás rendelkezései alól, munkahelyére visszatérhet, és keresőképessé nyilvánítható az egészségügyi dolgozó/szociális intézményben közvetlen ápolási tevékenységet végző dolgozó.

2.3. Diagnosztikus mikrobiológiai vizsgálatok

SARS-CoV-2 Antigen (Ag) gyorsteszt:

- pozitív → nincs szükség további vizsgálatra, igazolt a fertőzés
- kétes/nem értékelhető → PCR
- negatív → PCR vizsgálat kezdeményezhető az ellátó orvos döntése alapján

SARS-CoV-2 PCR vizsgálat:

- pozitív → nincs szükség további vizsgálatra, igazolt a fertőzés
- negatív → ha a gyanú fennáll, előző mintavétel után legalább 48 óra múlva ismételt mintavétel

A PCR vizsgálatot végző laboratóriumok (mind az NNK által kijelölt, mind a többi, akár térítéses vizsgálatot végző laboratóriumok) kötelesek az általuk végzett vizsgálat eredményét – függetlenül annak pozitív, negatív vagy kétes minősítésétől – interfészen keresztül – feltölteni az OSZIR mikrobiológiai alrendszerébe.

SARS-CoV-2 antigen teszt alkalmazása esetén

Amennyiben a teszt eredménye negatív, PCR vizsgálat kezdeményezhető az ellátó orvos döntése alapján. PCR vizsgálat kezdeményezése esetén a mintát a másik orrnyílásból és a garatból kell venni, és be kell küldeni a kitöltött beküldő lap kíséretében a területileg illetékes laboratóriumba.

Az Ag gyorstesztet végző egészségügyi szolgáltatók kötelesek az általuk végzett Ag gyorsteszt pozitív eredményét az OSZIR fertőző beteg bejelentő rendszerébe rögzíteni.

2.3.1. Laboratóriumi vizsgálat szükségessége COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél

COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél Ag gyorsteszt elvégzése vagy PCR vizsgálat kezdeményezése kötelező.

A vizsgálatot az alábbi – kiemelt klinikai és/vagy járványügyi jelentőségű – esetekben kötelező elvégezni:

- Olyan betegnél, akinél az alábbi tünetek közül – hirtelen kezdődően – legalább egy fennáll: köhögés, láz (≥ 38 °C), nehézlégzés, hirtelen kezdetű szaglászvesztés, ízézés hiánya vagy zavara, VAGY akinél fennáll COVID-19 fertőzésre jellemző radiológiai eltérés, VAGY akinél az orvos COVID-19 fertőzés fennállását gyanítja,

ÉS

- Az alábbi feltételek közül legalább egy teljesül:
 - ✓ a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban szoros kapcsolatban volt új koronavírusal megerősítetten fertőzött személlyel,
VAGY
 - ✓ a beteg járóbeteg-szakellátásra vagy fekvőbeteg-ellátásra szorul bármilyen okból,
VAGY
 - ✓ a beteg közvetlen betegellátásban résztvevő egészségügyi dolgozó,
VAGY
 - ✓ a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.

3. Teendők a beteg környezetében

3.1. A COVID–19 fertőzöttel kontaktusba került személyek

A hatóság által ismert, igazolt COVID–19 fertőzöttel szoros kapcsolatba került személyeket az utolsó találkozástól (az igazolt fertőzött elkülönítésétől) számított 7 napra járványügyi megfigyelés alá kell helyezni. A járványügyi megfigyelés kezdetétől számított 5. napon az érintett Ag gyorstesztet végeztethet, és annak negatív eredménye esetén a járványügyi megfigyelés feloldható.

3.1.1. Köznevelési, szakképzési intézmény esetén követendő eljárás

A fertőzés tényét be kell jelenteni a járványügyi nyilvántartási rendszerbe, valamint – kizárólag óvoda esetében – az Emberi Erőforrások Minisztériumának a vedekezesakoznevelesben@emmi.gov.hu e-mail címen.

Óvoda esetében az Emberi Erőforrások Minisztériuma kezdeményezésére rendkívüli szünetet indokolt esetben az Oktatási Hivatal rendelhet el, határozott időre.

Óvoda kivételével a köznevelési, illetve a szakképző intézményekben a korábbiaktól eltérően nem kerül sor tanügyi intézkedésre. Igazolt tanulói fertőzés esetén a fertőzött tanulóval egy osztályba/csoportba tartozó tanulók közül az oltott tanulók esetében nem kerül sor járványügyi megfigyelésre. A nem oltott tanulók számára járványügyi megfigyelés időtartama az utolsó találkozástól (az igazolt fertőzött elkülönítésétől) számított 5 nap.

Oltott tanulónak minősül azon tanuló, aki a kétdózisú oltóanyag esetén az oltás első dózisát már felvette, vagy egydózisú oltóanyag esetén az oltást megkapta.

3.2. Járványügyi érdekből végzett, nem betegeknel történő mikrobiológiai vizsgálat

Kötelező a vizsgálat elvégzése az egészségügyi ellátórendszerben és a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátott/gondozott vagy dolgozó tünetmentes ismert szoros kontaktoknál. Ezeknél a személyeknél Ag gyorsteszt elvégzése kötelező.

Amennyiben a szoros kontaktnak minősülő személy az Eljárásrend 3.3 pontja alapján mentesül a járványügyi megfigyelés alól, az Ag gyorsteszt negativitása esetén PCR vizsgálat kezdeményezhető az ellátó orvos döntése alapján.

Amennyiben a szoros kontaktnak minősülő személy az Eljárásrend 3.3. pontja alapján nem mentesül a járványügyi megfigyelés alól, az egészségügyi/szociális ellátórendszerben – a karantén alóli az 5. napon negatív Ag gyorsteszt eredménnyel történő esetleges felmentéstől függetlenül – a közvetlen betegellátáshoz történő visszatérés feltételeként a 7. napon történjen Ag gyorsteszt elvégzése.

3.3. Járványügyi megfigyelés

A szoros kontaktok otthonukban kerülnek járványügyi megfigyelésre, amennyiben erre lehetőség van. Az intézkedést a kontaktszemély egyedi körülményeire adaptáltan kell meghozni olyan módon, amellyel biztosítható a fertőzés további terjedésének megelőzése.

Az otthonában elkülönített, enyhe tüneteket mutató beteg családi szoros kontaktjai elkülöníthetők ugyanabban az ingatlanban (házban, lakásban), ha ennek feltételei biztosítottak. Amennyiben az otthonában elkülönített beteg családi kontaktjaitól oly módon különíthető el, hogy az a továbbiakban nem minősül fokozott expozíciónak, (külön helyiségek, mellékhelyiség használata, külön étkezés stb.) akkor a járványügyi megfigyelés időtartamát az utolsó együtt töltött naptól kell számítani.

Ha a járványügyi megfigyelés/zárlat alatt a COVID–19 megbetegedésre jellemző klinikai tünetek jelentkeznek, akkor laboratóriumi vizsgálattal kell igazolni a COVID–19 fertőzést, és a kontaktszemélyt megerősített esetnek kell minősíteni, és az ott leírtak szerint kell eljárni. A járványügyi megfigyelés/zárlat leteltekor nem kell az intézkedés alá vont személynél laboratóriumi vizsgálatot végezni.

Az alkalmasszerű kapcsolatba került személyek esetén nincs szükség a hatóság által elrendelt járványügyi megfigyelésre, azonban a kontaktok figyelmét fel kell arra hívni, hogy az utolsó expozíciót követő 7 napig, a COVID–19 fertőzésre jellemző tünetek kialakulását önmaguk ellenőrizzék.

Mentesül a járványügyi megfigyelés alól, aki a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet szerinti védettségi igazolvánnyal rendelkezik.

Az érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkező kontaktszemély figyelmét fel kell hívni arra, hogy az infekciókontroll intézkedéseket, illetve a járványügyi és higiénés szabályokat a továbbiakban is be kell tartania.

3.4. Posztexpozíciós profilaxis: –**3.5. Fertőzőforrás-kutatás: kötelező****3.6. Terjesztő közeg felderítése: –**

4. Az eljárásrendben foglaltakat a folyamatban lévő járványügyi intézkedésekre is alkalmazni kell.

5. Egyidejűleg visszavonom a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatos járványügyi és infektókontroll szabályokról szóló, 61259-1/2021/JIF iktatószámom 2021. október 28-án közzétett eljárásrendet.

Budapest, 2022. január 14.

Dr. Müller Cecília s. k.,
országos tisztifőorvos

Az eljárásrendet jóváhagyom.

Az egyes járványügyi intézkedésekről szóló 453/2020. (X. 9.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva kezdeményezem az eljárásrendnek a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítőben való közzétételét.

Budapest, 2022. január 14.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere